

Arany Korszak

A TENY, A REMENY ES A MEG-
GYOZODESEN ALAPULO FOLYO-
IRAT

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1924 évi július hó 20-án.
III. Évfolyam * 14-ik szám

 Megjelenik havonta kétszer
Cluj—Kolozsváron, Strada
Regina Maria 36. szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre - - - - - 75 Lel
Fél évre - - - - - 40 Lel
EGYESSZÁM ÁRA 3 LEI

*****

III. évfolyam. 1924 július 20-án 14-ik szám

AZ „ARANYKORSZAK” TARTALMA:

VALLÁS ÉS FILOZOFIA

<i>Biblia a tudósok számára</i>	227
<i>Intelligens emberek hihetnek-e az egy Istenben?</i>	230
<i>A szótár kijavítása</i>	237

TERMÉSZETTUDOMÁNY

<i>A gőzök engedelmeskednek az isteni törvénynek</i>	229
--	-----

TÖRTÉNELEM

<i>Jáfet fiai</i>	232
-----------------------------	-----

TÁRSADALOMTUDOMÁNY

<i>A sajtó tömörülése</i>	236
-------------------------------------	-----

MŰVÉSZET ÉS IRODALOM

<i>A tökéletes zene</i>	238
-----------------------------------	-----

*****

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Megjelenik minden második vasárnap
Strada Regina Maria 36. — Telefon 4-46

Szerkeszti . . . . . *Faluégi Dens*

Előfizetési ára: egy évre . . . . . 75 lei,

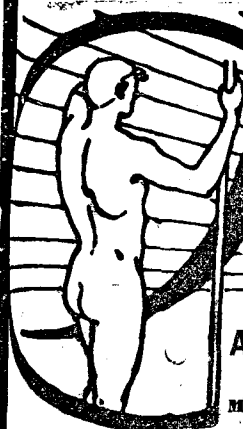
fél évre . . . . . 40 lei,

Egyes szám ára . . . . . 3 lei.

Csehszlovákiában egy évre 20 csehszor.

Levelezés és előfizetés e címre küldendő
döntők . . . . . „Aranykorszak”

Str. Regina Maria 36. . Cluj—Kolozsvar

Frankórszak

A TÉNY-, A REMÉNY- ÉS A MEGGYŐZŐDÉSEN ALAPULÓ FOLYÓIRAT

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNAP. * * * * *

Évfolyam.

1924. július 20. vasárnap

14. szám

BIBLIA A TUDÓSOK SZÁMÁRA

A TUDOMÁNYOS BIBLIA

TUDOMÁNYOS Biblia helyesen nevezhető ELSŐ SZÁMU Bibliának, mivel néhány száz évvel idősebb. Ez a nagy Gizeh-piramis Egyiptomban. Földrajzi fekvésével, nagyságával, alakjával, belső felépítésével, elhajlásával és hosszúságával, színességével és nagyságával, elhelyezésével stb. beállítva hozzáink. A gránit-díszek a Király szobráján és az agyagkő-díszek a Királyné szobráján vannak. Mindegyiknek különös díszítése van és a különböző helyekre beültetett kövek úgy vannak elhelyezve egy-egy mellett, hogy azok eseményeket és évfordulókat jelöljenek. Soha könyvkötő remesebb munkát nem csinált. A tudományos kutatók egyöntetűen azt vallják, hogy a Gizeh-piramis építészeti remek és hogy az minden modern tudomány és technikai felépítés dacára sem volna ma lemásolható. A szerzők jelezni szokták műveik kiadásának idejét. S ez alól a nagy kúposzlop sem kivétel. Megtaláljuk, ha úgy tetszik a szerző jog fentartásának az évszámát kétszer is: egyszer a csillagász nyelven; másodszer az építészénél, magában az épületben, utalással a csillagászra. Noha ember építette, mégis nagyon nyilvánvaló, hogy nem ember lehetett az építő mestere, mert senki sem tudta abban az időben, hogy mi van oda és oda isteni ihlettség nélkül. Előadunk itt egy néhány bizonyítékot és kérünk minden befejezetlen kutatót egyszerűen csak az előadott tények alapján és némi beszerezhető pótlások segítségével az itt közölt gondos megvizsgálására.

A GIZEH-PIRAMIS

Gizeh-piramis egy sziklás fensíkon fekszik a Nilus folyó nyugati oldalán, körülbelül nyolc mérföldnyire Kairótól Egyiptomban és vagy 110 mérföldnyire a tengertől. A történetírók, Herodótos és Strabó úgy írtak le, hogy csiszolt márvánnyal van fedve és úgy csillog a napfényben, mint egy üveg-

hegy. A hagyomány mérhetetlen kincsel töltötte meg, melyet a régi egyiptomi királyok rejtettek volna el.

A régiek a nagy pyramist a világ hit csodája közül az első helyre tették.

Kezdetleges nyugalmában és szépségében több, mint 2900 éven keresztül néma, maradt, mint a Sphinx és látszólag ép oly haszontalan. 820-ban Krisztus után Al Mamoun egy arab kalifa elhatározta, hogy birtokába veszi rejtett kincseit. Sok munkást állított be és megígérte nekik, hogy meg fogja osztani velük a kincset, melyet találnak. Mivel nem tudott a titkos ajtóra ráakadni, azért úgy segített a dolgon, hogy egy nagy, csunya lyukat törtetett a szép homlokzatán, a lehető legközelebb ahhoz a helyhez, ahol a titkos ajtó gondolta. Az erősen összeillesztett kemény köveken át nagy nehezen 100 lábnyira jutott, amikor a belső folyosók egyikéhez ért. Emberei nagy buzgón keresték a kincset.

Valóban kincsesbáz volt, azonban nem tartalmazta azt az aranyat és drágaköveket, amelyeket ő keresett. Sem Al Mamoun, sem a munkásai nem vették hasznát a talált dolgoknak. Olyanok voltak, mint az a tudatlan katona, aki kifosztotta a legyőzött király palotáját. A király futásában elejtette a nagy értékű királyi ékszerait tartalmazó zsákot. A szolga ráakadt és felvette. Kinyitotta a táskát, látva a drágaköveket, nagyon csodálkozott azon, hogy mi szüksége van a királynak ilyen értéktelen lim-lomra. Eldobta a drágaköveket és az üres táskát megmutatta egyik bajtársának, mondván: „Nézd csak mily szép táskát találtam.“ Nemesak, hogy csalódás érte Al Mamount, hanem hogy lecsillapítsa munkásai csalódását és haragját, még aranyat kellett neki oda elrejtteni, hogy ők azt megtalálják.

Később azonban a drágaköveket elvitték mecsetek és városok építésére, míg majdnem az egészt elvitték hosszas nyugalmuk helyéről paloták és középületek feldiszipálására. Miként a gonosz szellemek, amelyek

megrabolják a sebesülteket, a vandálok folytatták megszejtetésüket munkájukat és a piramis ma úgy áll, mint egy hatalmas óriás csupaszon, ráncosan és koravénon, erejével mégis dacol ellenségeivel és az elemekkel és még egyre őrzi a gondjaira bízott értékes kincseket, amíg azok rendeltetési helyükre jutnak.

Miként egy királyi követ, akinek szigorú utasítása van, hogy csak bizonyos személyeknek egy bizonyos meghatározott időben adja át az üzenetet, azonképen ennek a követnek utasítása van, hogy szolgáltatssa ki kincseit a „nemeslelkűeknek“, tudósoknak, tanúságul nekik egy bizonyos időpontban. Ez az idő most elérkezett és ez a követ kiszolgáltatja a rejtett kincsét nagy bémulástukra. E „csodakorszak“ találmányaihoz hasonlóan a készlet kifogyhatatlannak látszik. A múltban sokan mosolyogtak volna annak az ostobaságán, aki a kúposzlophoz hasonló építményt emelt volna, ha semmire sem lett volna használható.

Csak a tizenkilencedik században kezdett egyes tanulmányozók előtt derengeni, hogy a nagy kúposzlop valami tudományt is tartalmazhat. 1799-ben egyes francia tudósok, akik elkísérték Napoleont egyiptomi expedíciójára, kezdték kissé szemügyre venni. Az alpnál ásní kezdtek, a romokban, amelyek a kövek leválásakor lehulló vakolatból és az odafuajt sivatagi homokból keletkeztek. Két sarkon azt találták, hogy nagy kockakövek voltak a sziklás üregben, amelyeken a kúposzlop épült.

1837-ben Howard Vyse ezredes néhány száz munkással dolgozott ott. Ő is ástott a romokban, egyes helyeken 50 lábnyi mélységre, hogy megtalálja az eredeti alapot. Amellett, hogy eljutott az alapig, elég szerencsés volt, mert ráakadt a még most is helyén lévő három eredeti alapkőre. Bár különböző vastagságúak, mind négy láb és 11 hüvelyk magasak és külső felületük is egyforma volt. A három közül az egyiknek a súlyát 19 tonnára becsülik. Az alapkövek oly szorosan illeszkedtek egymáshoz, hogy nehéz volt megállapítani az érintkezési pontot. A mész csak egy ötödihüvelyknyi vastag, mégis oly szorosan tartja össze a köveket, hogy nehéz azokat egymástól elválasztani. Tekintve az egyformára csiszolt nagy felületeket, a munkások a maiaknál különböz szakemberek lehettek.

Ezek az alapkövek Vyse ezredesnek útmutatást adtak az eredeti külső méretek és az oldalak szögei tekintetében. Ő is megtalálta a francia tudósok által említett két „sarokkővet.“ Ő azt hitte, hogy ezeket a sziklás alapba sülyesztették, hogy a különböző méretek jelezzék velük. Ezt későbbi felfedezések is igazolták. Érdekes finom rajzú vonalakat is találtak rajtuk, amelyeket ké-

sőbb az épületen lévő más vonalakkal köttettek össze. Ilyen „sarokkövek“ egyetlen más kúposzlopnál sem találhatók. Ezekre az „oszlopkövekre“ utal Job 38:4-7 verse „Mire bocsátották le oszlopaikat, avagy ki vette fel szegletkővét?“

A NAGY KÚPOSZLOP NAGY FIGYELEMBEN RÉSZESÜL

Vyse ezredes három nagy kötetet tett közzé „A Gizeh-kúposzlop munkálatai“ címmel. Ez a munka nagy érdeklődést keltett és mások is kezdtek kutatni. 1859-ben John Taylor adott ki egy munkát: „A Nagy Kúposzlop, miért épült és ki építette? Ő volt az első, aki arra gondolt, hogy lehetséges hogy a kúposzlop isteni eredetű volt. Halála előtt C. Piazzi Smith a skóciai királyi csillagász érdeklődését keltette fel.

1864—1865-ben Smith tanár néhány hónapot töltött a kúposzlopnál. Kiterjedt méréseket és csillagászati számításokat eszközölt, ezeket három kötetben adta ki „A Nagy Kúposzlop élete és munkája“ címmel. Emellett még egy munkát adott ki „Örökségünk a Nagy Kúposzlopban“ címmel. Később még többször járt ott pótmérések eszközzése és előbbieket bebizonyítása végett és néhány pontban némileg módosította csillagászati számításait.

William Petrie, Flinders Petrie tanár atyja először állította, hogy a „csúcskő“, amely maga is kis kúposzlop, az egész nagy építmény alakjához és sarkaihoz képest bizonyos értelemben jelképezheti Krisztust. Job 38:4-7-ben az oszlopról vagy „sarokkőről“ történik említés és Krisztus (Máté 21:42) ezt mondta a farizeusoknak: „Sohasem olvastátok-é az irásokban, amely követ az építők megvetettek, az lett a szegletnek feje.“ Nyilvánvalóan a Zsoltár 118:22 és Ésaia 28:16 versre utalt. Könnyen látható, hogy mennyire igaz ez a kúposzlop csúcskövére. Egyetlen helyre sem illik az építés folyamata alatt, de mikor elérték a csúcsot, egyetlen más kő sem találta oda.

1881 táján Hinders Petrie tanár, aki személyesen járt a kúposzlopnál és kiterjedt méréseket eszközölt felsőbb részeiken, írta meg nevezetes munkáját, melynek címe: „A Gizehi-kúposzlopok és templomok“. Nagy lelkesedéssel írta le az építészeti csodálatos remekművét, a szoros egymásbaillesztéseket, a szögek pontosságát és az egész építményen látható pontos és részletes kidolgozást.

A fenti könyvek most már nagyon ritkák, de megtalálhatók egyes könyvtárakban.

1893-ban adta ki Russell az ő „Jöjjön el a te országod“ című könyvet. Mivel olvasta Smith tanár „A mi örökségünk a nagy kúposzlopban“ című könyvét, ez oly hatással volt rá, hogy egy egész fejezetet szentelt a

kúposzlop theologiai tanításainak. Egy tanárja, aki e szándékáról értesült, engedélyt kért arra, hogy mutassa meg a nagy kúposzlopról szóló fejezet kéziratát Smith tanárnak megbírálás céljából. A kézirat vizsgálódásakor Smith tanár kísérő levelében a következőket közölte ezeket írja:

Amint az olvasásban előrehaladtam, a nagy mű különös tehetsége és eredetisége nagyra értékeltem domborodott ki. És nem kevés olyan érdekes volt, melyet örömmel idéznék a nagy kúposzlopról szóló saját könyvemnek legkövetkező kiadásában. Itt csak azt jegyzem meg, hogy a szerző jó és ujszerű sokban, mint mond a kúposzlop időszámításáról és a különböző részzeiről, különösen pedig az első rész vezető folyosójáról és gránitjáról a nagy mű és az aranya és általában a Szentírás és a nagy kúposzlop közötti vonatkozásra vagy szoros kapcsolatokra.

„Jöjjön el a te országod“ című kötet felvette a skótszági Glasgowban élő John Edgarnak és fivérének, Morton Edgarnak az érdeklődését. Elhatározták, hogy személyesen találják ki az elméletet. Miután ellátták a feladatot a lehető legjobb tudományos műveléssel, tudományosan kipróbált hosszú kísérletekkel és a legújabb fényképezőgépek pillanatfelvételek eszközésére, felkeres-

ték a kúposzlopokat 1909-ben, ahol néhány hónapot töltöttek. Megvizsgálták, hogy helyesek-e Vyse ezredes és Smith, Petry tanárok feljegyzései. Emellett gondosan megtisztították az alsóbb folyosókat, ami nem kevés költségükbe került és sok mérést eszközöltek valamennyi folyosón, szobán, szögön és sarkon és néha háromszor is megismételték a mérést, hogy egy esetleges tévedést helyreigazítsanak. Pillanatfelvételeket eszközöltek az összes belső részekről és sok fényképet készítettek a külsőről és a környezetről.

Morton Edgar 1912 és 1914-ben is ellátogatott oda. Azután kiadták „A kúpteremek folyosói“ című három kötetes munkájukat. Az első számos fényképet, rajzot és felírást tartalmazott, és rámutatott a nagy kúposzlop jelképszerűségére; a másik különösen az időszámítási résszel foglalkozott, a harmadik pedig a tudományos tanításokat foglalta össze. Ezek a legvilágosabb és legrészletesebb értekezések valamennyi a nagy kúposzlop eddig megjelent munkái közül. Mr. Edgar szívélyességének köszönhetjük, hogy bemutathatjuk itten ezeket a rajzokat.*

(Folytatása következik).

* Az idevonatkozó rajzokat a következő számokban fogjuk közölni.

A GÖZÖK ENGEDELMESKEDNEK AZ ISTENI TÖRVÉNYNEK

ANAPSÁG sokan vannak a világon, akik megértik a természet csodáit; azonban kevesen vannak, akik ezt látják és Isten csodáinak megnyilvánulásaként értékelik, mint azt Job kifejezi a természet egyes csodáinak szemlélete után. „Ime ezek az ő utainak jelei, de mily kicsiny rész az amit meghallunk abban.“ Jób 26 : 14.

Isten minden művei közül talán az esővel bánt a legmostohábban. Am kövessük nyomon, lássuk, hogy épúgy mint minden egyéb természet, ez is dicsőíti a nagy Teremtőt.

A vizgőzök, amelyek a tenger felszínéről feláramlanak, annak folytán, hogy a tropikus nap melege meleg felfelé vonza őket, a forró levegőre feláramolnak. A vizgőzök most megkezdik a feláramlást a tenger felől, mivel az állandó passzát-szelek meleg és egyenlítőitájak felé viszik őket, a meleg levegő felhalmozott nedvesség e csodás öve felé, ahol olyan nedves szelekkel találkoznak, melyek hasonló módon észak felé tartanak. Ezek az egyenlítői szembe jövő szelek vizgőzöktől terhesek, melyek a két félgömbön keletkeznek, miként a Szentírás mondja: „Felemeli a felhőket a földnek fölé.“ Mindeniknek meg van a maga rendeltetése és egy határozott törvény szerint cselekszik. — Zsoltár 135 : 7; 148 : 8.

AZ ESŐCSEPPEK KELETKEZÉSE

A vizgőzök vidékén, az északi és déli kigőzölés a levegő felsőbb rétegeibe jutnak, ahol a

föld feletti nedvesség áramlása szabadabban és gyorsabban mehet végbe. Amint a vizgőzök az alacsonyabb hőfoku légkörbe jutnak, részecskéik kiterjednek és egy részük cseppekké verődik össze. Amint ezek a cseppek nehezebbek lesznek, a sűrűsödés felhőket alkot, amíg az eső le nem esik.

Egyes nedvességgel terhelt légáramok magasan maradnak a föld és a tenger fölött, oly magasan, hogy az alacsonyabb szelekkel nem is találkoznak. A vizgőzöket a felsőbb légáramok egyre tovább viszik jótékony utjukon. De ez csak egy része a vizgőzök pályájának.

Az ember mondhatja, hogy az érdekek megoszlása okozza az ostobák pusztulását, azonban Isten művei mutatják, hogy a kiterjedt érdekek dicsőségére válnak a bölesnek. Az egymással szembe jövő szelek nyomása ezeket a vizgőzöket a tropikus vidékeken túl leszállásra kényszerítik, hogy azután az ember hasznára mindenfelé szétoszoródnak. Az északi félgömbön ide-oda áramló szelek által felkapva, mindenhová eljutnak. Egyik részükre itt, másik részükre amott van szükség. A sarkok jégmezőit, Olaszország szőlőit, Spanyolország narancsligeteit és a Niagara hatalmas sziklán rohanó folyót ezeknek a vizgőzöknek kell táplálniuk bizonyos meghatározott időben.

Azonban a szem, amely végig akarna tekinteni az egész földgömbön, hamar kifáradna. Képzeljük el a dolgot a következőképen :

A KISZÁRADT TALAJ FELFRISSÜL

Egy hegynek a tetején, amelynek oldalain kü-
lömböző növények tenyésznek, az egész talaj ki-
aszott és kiszáradt. A vidéken nyáron nagy volt
a szárazság, a hervadt virágágyak szomorú tanúi
voltak ennek a ténynek. A kis vizesés, melyet a
hegyi patakok tápláltak, egy kis csermellyé apadt
le. A gazdák aggódva gondoltak a termésre. (Ez
arra tanít minket, hogy akár nagy, akár kicsi,
mindenki egymástól függ.) Azonban amíg búsul-
tak, kívülről jött a segítség. — Zsoltár 104: 13.

A szelek szárnyain feléjük közeledtek a viz-
gőzők a tropikus tengerek felől felhők alakjában,
hogy jótékony eső és harmatként lehulljanak a
szomjas földre. Az északi földgömb fölött sokféle
fantasztikus szelek kóborolnak, azonban irányuk
nem állandó és egyforma mint a passzát szeleké
a forró égövön. Ezért nem számíthatunk napra,
hónapra a megérkezésükre, de egyszer mégis csak
eljönnek. Talán az a cél, hogy a türelmes vára-
kozás ideje alatt hitünk próbára tétessék. — Jób
38: 25-27.

Megszoktuk, hogy ezen a világon mindent ké-
szén kapjunk és természetes dolognak tartjuk,
hogy minden kívánságunk szerint történjen, és
gyakran történik, hogy csak a veszély idejében
ébredünk annak a tudatára, hogy Az tartja a
gyeplőt, akiről gondtalan életünkben csaknem
megfeledkeztünk. Mikor a vizgőzők eső alakjában
hullanak le a földre, vagy mint nedvesség szívód-
nak be, a föld gázokat bocsát ki. A fák, növények
stb. gyökerei a földben feloldott ásványi anyago-
kat felszívják, táplálkoznak, növekednek, virá-
goznak. Mikor a hasznos dolog megtörtént, mikor

a nap teljes melegében és szépségében kisüt, az
eső ismét vizgőzzé változik és a körforgás előlről
kezdődik.

A HARMAT RENDELTETÉSE

Minden részecskének meg van a maga rendel-
tetése; az átnedvesedett talajon keresztül az eső-
cseppek, az agyag, gyökerek és kövek között át-
hatolnak, összegyülekeznek és táplálják a hegyek
között csörgedező patakokat. — Zsoltár 104: 10, 11

Igy volt ez ősidők óta, mióta az első köd fel-
szállt a tengerről és megnedvesítette az egész föld
felületét; a hatalmas munka egyre tovább folyt
és még most is tart. Mert a gőzök nem azért tér-
nek vissza, hogy henyéljenek és téltlenségbe me-
rüljenek, hanem hogy előlről kezdjék munkájukat
és szeretetüket a hely és éghajlatnak megfele-
lően — akár hó, akár jégeső, zápor, harmat cser-
melyek, patakok, folyók, folyamok, vagy tengerek
alakjában. A vizek még mindig engedelmesen
teljesítik *Annak* a szavát, aki életre hívta őket.

Óh ti esők és harmatok, óh ti szelei az Isten-
nek, óh te jég és hó, óh ti tengerek és folyók, ti
akkor is áldjátok az Urat és dicsőítitek és ma-
gasztaljátok Őt mindörökké, mikor az ember ar-
ról megfeledkezik!

Van Isten, bújja természet,
Földön, égen és tongeren;
Lásd! dicsőséges sugara
Mint tör át a fellegeken
Derűs, ragyogó napkelte
Nagy világ széles peremén
Fénybetűkkel hirdeti, hogy:
Isten van a föld kerekén.

INTELLIGENS EMBEREK HIHETNEK- É AZ EGY ISTENBEN?

[Intellektuelek 8 nap esti vitájából]

SAJNOS, manapság a tudomány legtöbb
képviselője ellenkező álláspontot fog-
lal el — azt állítván, „hogy ahol a tu-
domány kezdetét veszi, ott megszűnik a
hit!” Luther a magakrabeli tudósoknak
még bizonyíthatta minden kommentár nélkül,
hogy a Biblia az a **nap**, amelyből a világos-
ságot merítették az összes doktorok. **Kant**
magából kikelve nyilatkozik „Kritika az ér-
telem tisztaságáról” című művében azok fe-
lől az élesen látó, de „szárnyaszegett sasok”
felől, akik képtelenek már a kicsiny föld
fölé emelkedni, s akik most már az értelmes
lények között a legmagasabb rendű lények-
nek tekintik magukat. Szárnyaszegettségük
folytán képtelenek bár abba a magasságba
is emelkedni, hogy az Isten részéről kiej-
tett fenséges gunyolást fülükbe vennék, aki
kérdi tőlük: „Hol voltál, amikor felvettem
a föld alapzatát? Mond meg, ha tudsz valami
okosat... Tudod te ezt, hiszen már akkor
megszülettél. (Jób 38) Kérem figyelembe
venni Kantot, hogyan fordul súlyos szavak-
kal a szárnyukat szegett sasokhoz:

„Kivétel nélkül az összes természettudó-
sok az egész teremtetést csodálatos célszerű-
ségével együtt páratlan mesterműnek mond-
ják. Tehát mivégből — kérdezzük mi-
akarják ezek a tudományos értelemben vett
nagy emberek ezt a mesteri munkát meg-
fosztani mesterétől, művészi teremtőjétől —
vak természeti erőket állítva be és dicsőítve
helyette és az „örök anyagot” magasztalva?
Jól mondta valaki: „Hogyha ez a minden
gondolatot meghaladó célszerű világ önma-
gától keletkezett — ezt akkor fogom elhinni,
ha majd valamikor látni fogom, hogy az
ábcé betűi több ezernyi kiadásban össze-
vissza rázott állapotból — önmaguktól fog-
nak „Iliás”-sá felsorakozni”.

Szabad lesz — ehhez költői hozzátoldá-
sal szolgálnom — Karl Ernst vagy Baertő
kérdte egy ifju philologus:

„És szólni fog az Úr:
Lépj elő a fény honába,
Tápláljon örök igazsága
Dicséred az időknék örök mértékét!

Szemed járja át az ür végtelenségeit
A földet bilincseken tartó homályt.
Hogy a létnek minden alapja,
Szövetek szabályozott anyaga
A „kellés” és a „levés”.
Akarat kifejezése „legyen”
Anyagba beleszótt: „ugy kell lennie!”
Élet szabadsága „a legyen ugy!”
Szolgaság bilincse „az ugy kell lennie!”
Az egyik egyénre, a másik anyagra szól.
„Legyen”-ből fakad az élet!”

„Találó egy kifejezés” — mondta a tanár és méltó e nagy emberhez. Ez a próza eszembe juttatja Wundtot, a kiváló tudóst és a filozófia tanárát, aki hasonlóképpen nyilatkozott Häckel munkáiról: Häckelnél a régmúlt időkbe visszahelyezve érezzük magunkat, amikor még nem voltak felfedezve a logikus gondolatnak törvényei s a pozitív tudomány még csecsemő korában volt.”

Csoda, hogy a támolgató világ — folytatta a szónok — a számtalan rendszerek és elméletek között még nem esett kétségbe. — Szakadatlanul és céltalanul viharban és éjben hajókázik az idők dühöngő oceánján. Sehhol sincsen útjelző mécses s a hullámok napról-napra ijesztőbb mérveket öltenek. A keresztyén (?) népek mindjobban sülyednek bele az istentagadás és mammonimádás posványába. És ilyenkor okoz valóban örömet a nagy ember, mint például az elektrooptika megalapítója, aki bátran kijelenti:

„En áttanulmányoztam az atheizmus rendszereit, amennyire csak kapható voltam erre és arról győződtem meg, hogy az ember az atheista elméletek mindenike szerint is egy Istent feltételez, még ha nem is akarja azt megnevezni.”

Sőt maga Darwin sem merészelt a nagy Teremtő tagadását — mondta a tanár. Darwin biográfiája, melyet a fia fogalmazott, e természettudós következő beismerését tartalmazza:

„Isten létezéséről a meggyőződésnek egy másik forrása, mely az értelemre és nem az érelemre van hatással — gyakorol reám nagy benyomást. Ez abból a rendkívül nagy nehézségből vagy jobban mondva lehetetlenségből származik, hogy a végtelen és csodálatos világegyetemet együtt az emberrel, akinek meg van a tehetsége, hogy a múltba vissza és a jövőbe is előrelásson a vak véletlen vagy a szükségszerűség eredményének tekintsem. Ha efelett elgondolkozom — akkor indítatva érzem magamat, hogy egy első okot elfogadjak, aki bizonyos értelemben rendelkezik az ember értelmének megfelelő intellektuella és megérdemlem, hogy „Theist”¹-nak nevezzenek.”

Oswald Heer, kitűnő nevű botanikus és

¹ Tehát Darwin még sem volt a szó teljes értelmében „Theist.”

paleontologus barátjának Laussanéba a következő szép levelet írta:

„Éjszaka akar-e lenni körülöttünk és megzavarodni akar-e eszünk, sorsunk intézésében a megfoghatatlan, legforróbb imáinknak be nem teljesedése megrendíteni akarja-e hitünket az Istenben vagy az ő mi irántunk való jóságában és gondviselésében s azt akarja-e velünk elhitetni, hogy életünk folyása a vak véletlen játékaul van kitéve — óh hadd jusson ilyenkor eszünkbe, hogyha felhők takarják is el a csillagos eget, azért a csillagok az égen mégis ragyognak és egy végtelenül bölcs csodálatos Isten létét hirdetik — s hasonlóképen a szerencsétlenség fekete felhője is csak átmenetileg takarja el szemünk elől az Isten kék eget.

Az Isten nagy ajándékának tekintem én s ezt szívből köszönöm, hogy a tanulmányok, melyre egész életemet szenteltem — a sok támadások dacára is — a **hitben csak megerősítettek engem**, — hogy egy Mindenható végtelenül bölcs lény teremtette az eget és a földet, hogy Krisztus egy új szellemvilágot nyitott fel előttünk, hogy viszonyunk az Istenhez — végtelenül szerető Atyánkhoz — és örök rendeltetésünk tudtunkra adattak, s hogy mindnyájan beleillesztve vagyunk egy csodálatos világrendbe, egy az egész felmérhetetlen világot körülölelő Isten országába.”

S az ő munkájának végeredménye — füzte hozzá a tanár — gyümölcse és koronája a befejezett földi teremtésnek a legcsodásabb, ma még felfoghatatlan célszerűségű, tökéletes tudomány és ismeret felett rendelkező föld lesz elképzelhetetlen szépségű és pompájú örök élettelle!

Megvagyok győződve, hogy ez az este az összes megjelent barátaimban talán csirájában szunyadó tövisbokrát — az atheizmusnak — egészen elpusztította és ha valahol már bokorra fejlődhetett, azt a felsorakoztatott nagy emberek tanuskodása teljesen lerombolta.

Kellemes estsorozatunkat engedjék meg, hogy a következő szavakkal zárjam be:

Vihar — égzengés
Hegyek visszhangzó csengése után
Meggzúnt a homály!
Friss üdéséggel mosolygott az ég
Testvérére — Isten e földjére le
Gyöngödséggel!
Vidáman terültek el
Völgyek és lankák — mosolygósan
Május szötte napsugárból!
A folyók csillogtak — bokrok s az erdők
Örömtől imbolygának hammatos gyöngyben
Szípközöző fényben!
Imel Hegyről-hegyre ívelve
Pompás feszítéssel
Szívárvány borult a föld fölé!
A kép gyönyörűségétől ittasan

Magasra tekintve érzém —
 Ezerszer szent szellők simulását!
 Felettem zajtalan egék úsztak,
 Az örök létben királyian!
 Így ragadt a szellő magával engem
 És szálltam szelek szárnyán —
 Alattam elmaradtak császár városok,
 Országot beárnyékoló hegyek,
 Virágos mezők legszebb vegyülete
 Zöldelő endők — aranyos kalászkok,
 A nevető arcu ég s a föld
 Hajlongtak körültem enyelgő táncban!
 Zafir színben úsztam
 Végláthatatlan tenger
 Nyakiszegő szirtek
 Kösziklás sivatagok tömege felett!

Érzém a tavasz szembefuvamlását,
 Fény királynéját aranyrózsás felhőn
 Elillanni láttam égi pihenésrel
 Oh pompás egy látvány!
 Szemem italáról égi vándorútján
 Hogyan szólhatsz szépen
 Én énekeim!
 Teremtés szépségét — dicsőségét
 Mit kigondolt türkiiz magányában
 Emberi lakásul alkotá!
 Melódiák egymásba folyása
 Varázslott elő fül hallatán
 Harmóniába harsant fel
 Természet hurján —
 Magasztalása mindenség Urának!"

Rivulet.

J Á F E T F I A I

A Jáfeti néptörzs fejlődése akkor kezdődött el, amikor Cirus, persa király nyilasaival elfoglalta Babilon anyavárost. Ettől kezdve a sémita, valamint a kámita kultúra is ki kellett tárja kapuját az áriai kulturának, amely lerombolta a régi rendszereket, hogy a megmaradt romokon még nagyszerűbb épületet emeljen, amelyhez ugyan sokat felhasznált a régi épület anyagából, de az építkezési stílust megváltoztatta teljesen. Azóta is, mindegyre változásokon ment keresztül ez az épület pompásabb és nagyszerűbb kivitelben, míglen a keresztényiség név alatt 1914-ben teljes összeomlásra ítéltetett.

Fenntartással alkalmazzuk az „ária“ megnevezést, mivel a tudós-mondát, mely a mai európaiakat, az északi alplakókat és Közép-európa népeit bennszülött nomád törzsek leszármazottjaként tekinti—ma általánosan elvetik. Ahelyett, hogy Keletről, Kinából és Turkesztánból jöttek volna, inkább valószínű, hogy Európa történelem előtti népei északról és nyugatról terjeszkedtek ki. Ezen népfaj ősi, primitív jelleme nem alakulhatott a pusztákon és sivatagokon, hanem inkább a hideg észak erdeiben és mocsaraiban.

Kétségkívül a hosszú, sötét telek, melyeket rövid, gyorsan tovatűnő nyarak szakítottak meg, az akkori néptörzsek jellemére nagy benyomást gyakoroltak. Az akkori éghajlat a régi hagyomány és feljegyzések szerint sokkal hidegebb volt a mainál. Olaszországban is havas telek voltak abban az időben s a római légiók átkeltek a befagyott Rajnán és Dunán. Az afrikaiak és ázsiaiak Európát iszonyatos arktikus régióknak tekintették és lakóikat prédára szomjas vad eszkimóknak, oly népnek, mely világosbőrű, hidegszívű óriásokból áll, melynek hirtelen tempóju rablóhadjáratát a pusztító fagyos északi szelekhez lehetett hasonlítani.

Mindazáltal ebben a művelés alá nem fogott országban vad életkörülmények között egészséges, erős nép lakott. A létért folytatott állandó nehéz harc kipusztította a gyengéket és a dur-

vaság szellemét gyarapította a fennmaradottakban. Valószínű abban az időben vésődött bele az európaiak jellemébe az a szembetűnő vonás és hajlam, mely évszázadokon keresztül ismertetőjele volt az ő lénységnek.

Minden bizonnal a vad, kegyetlen telek a türelem iskolái voltak, melyben az emberbe lelkierő és kitartás vésődött be, hogy felvehesse a harcot a borzasztó hideggel, hó és jégviharokkal. A sűrű, fekete hófellegek az érzület nehézségében tükröződtek vissza, melyet a nyers humor mérsékelt némileg, mely képesítette ezt a népet, hogy félelem nélkül nézzen szembe minden veszéllyel. Valószínű, hogy az északi népek vérmérsékletére behatással volt és nyomokat hagyott hátra a gyorsan elmuló nyár és ennek nyomaiképpen tekinthető a felette nagy lelkesültség és megtántoríthatatlan önbizalom, valamint félelmet nem ismerő semmibevevése a veszélynek, mellyel kitüntette magát az európai jellem.

Nincs mit csodálkoznunk, ha ily körülmények mellett az északi törzsek harcias természetükkel keltettek feltűnést, különösen, mivel az ő hazájuk megmászhatatlan hegységekkel, hatalmas folyamokkal és szakadozott, vad szirtekkel volt elzárva, így vonva egy sérthetetlen határt körültek. Hazaszeretetüket a földrajzi fekvés is támogatta s így napirend tárgyát képezhették a szakadatlan hadakozások.

Nagy nehézségekkel állott szemben az élelmezési lehetőség. Vadászatra, nyomorult marhaállományra és kezdetleges földművelésre voltak kényszerítve. A nép ezáltal takarékosagra lett nevelve, de könnyen reáhajlott ezáltal, hogy kérés kézzel szerzett eleségét alkalomadtán szomszédjának rovására megjavítsa. A nehéz életkörülmények ezen néptörzsekre az ellenségeskedés és kínos sovárgás bélyegét nyomták rá.

Mindazáltal az egymásközi ideiglenes egyenlenségek nem akadályozták meg abban Jáfet leszármazottjait, hogy alkalomadtán együttesen kö-

**IMÉ A NAP! IMÉ ELJÖTT! KISARJADT A VÉGZET!
KIVIRÁGZOTT A VESSZŐ! KIVIRULT A KEVÉLYSÉG!**

ERŐSZAKOSSÁG A GONOSZSÁG VESSZEJÉVÉ NŐTT FEL. Ezékiel 7:10-11

NYIRE igaza van ebben a prófétának! Az autokrátikus kormányok mult évszázadbeli hatalma őiökre megtört. Az évszázadokon keresztül dacolni látszó tö'gyfát 1914-ben ledöntötték, és azóta kezdett kisarjadni a kevélység és erőszakosság, az önhittség az egyes pártok és érdekcsoportok részéről a törvénytelenesség vessejévé. (Az összes kormányzó erők, mint vesszők burjánzanak fel s a jogszegés utjain erőszakosan törekszik az erőhöz ragadni a hatalmat, amiáltal rendes kormányzás lehetlenné lesz téve.) Az Isten ihletett prófétája mutatja itten, hogy ez a jelenség határozott bizonyítéka a beköszöntő nagy nyomoruságnak. — Lásd Ezékiel 7:5-27.

vessenek el rablóhadjáratot. Mint valami farkasok úgy rohantak ki seregesen erdeikből és farkasmódjára képesek voltak seregüknek egy harc képtelen vagy jámbor tagjára rátörni és azt felfalni. Ha valamely törzs annyira elszaporodott, hogy azon a földön, amelyen laktak, nem kaphatták meg a szükséges táplálékot, akkor rövid tanácskozás után betörték valamely termékeny területre, mely vállalkozásaikban természetesen az ottlakók ellenállásával találkoztak, ami nehéz harcokat váltott ki.

Ily rajtaütések alkalmával különös taktikát alkalmaztak, hogy az ellenfél erejét hirtelen rémület előidézésével megbénítsák. A történelemben feljegyzett első ily betöréseket a tengeri népeknek nevezett—egeai és frigiaiak—követték el, akik miután a már majdnem feledésbe merült heléngeai civilizációt lerombolták, Egyiptomra törtek, amely egész haderejét igénybe kellett vegye, hogy kivédje a támadást. E sikertelen vállalkozás után minden valószínűség szerint résztvettek a híres trójai háboruban. Ettől az időtől kezdve a civilizált országok időről-időre ki voltak téve pusztító betöréseknek.

Igy törték meg az aszirok hatalmát a kimériaiak és visszaszoritani igyekeztek az előretörő médeket. A gallok felkelése majdnem végzetessé vált a virágzó római államra. Az alexándriai helén birodalmat az előnyomuló gall zsoldosok által,—akik a nemzetközi politikából oktatást nyertek—állandóan új veszély fenyegette a civilizált népeket. Itáliában ijedelmet és pánikot idéztek elő a paizsokon a völgyekbe alászátkozó teutonok és cimber népek. A helvétok részéről történő hasonló betörések veszélye vette rá Julius Caesart a híres Alpátkelésre és az észak latinositására.

Jáfet fiai tömegeinek, akik ahova csak fordultak, hogy feldulják szomszédaik gabonaföldjeit, gyümölcsöseit és szőlőkertjeit, állandóan más, hozzájuk hasonló rabló természetű rokon törzsektől kellett tartaniok, akik csak a kedvező pillanatokat várták, hogy maguk is betörjenek és tüzzel, vassal pusztítsanak. Az a korszak a római történelemben a germán törzsek betörései ellen a szakadatlan harcok hosszú láncolatát képezi és a korai középkorból fennmaradt részletjegyzetek az ily rajtaütésekről be is számolnak. A georgiánusi korban a skót fensik rokontörzsei még a békés Angliát is rémületbe ejtették.

Már említettük, hogy az északi barbárok rablóhadjárataikban páni-félelmet vertek bele áldozataikba. Nem csupán bátorságuktól és vakmerőségüktől kellett félni, de kétségbeesést és utálatot is váltottak ki azon barbár szokásukkal, hogy semmibe vettek és lábbal tiportak minden erkölcsi törvényt és minden emberi jogot. Nagyon féltek rombolási dühüktől és vérontó kedvüktől, mely nem állott meg semmilyen műalkotás előtt.

Egész Ázsia megbotránkozott a perzsa rémtettek felett, mely felülmulta az aszirokét is, nevezetesen az általános gyermekmészárlások és kínzások felett. A gallok az ázsiai görögök láza-

dását idézték elő a sirok és szenthelyek megszenteltelenítésével és azzal, hogy a halottakat temetetlenül hagyták. A gótok felhalmozták az áthénelbeliek irodalmi kincseit és felperzseltek volna, ha még idejében nem lép közbe egy vezetőjük.

Még ma is — az aljasság jelöléseképpen — vandálnak, barbárnak nevezik (műalkotás vagy hasonló dolgok) szándékos lerombolóját. A vérszomjas vikingok templomokat romboltak le, a zarándokokat gyilkoltak meg és foglyaikat feldarabolták. Ezért nevezik vandáloknak őket. A sötétbőrű fajok rémtetteit gyermekek lobbanékony természetű gonoszságához lehetne hasonlítani, azonban az északi fehéremler gonoszága kiszámíthatóan alapult és önzéstől volt vezérelve.

Ritkán fordult elő, hogy a spanyol katona vagy germán landsknecht*) városok kirablása alkalmával vérontó kedvének szabadfolyást engedett volna, hogy hadizsákmányt habzsoljon. Ellenben a szigeti nyilászokat, a győzelem biztosításáig alig lehetett csatasorban tartani, annyira fűtötte őket a kapzsiság, hogy gazdag „urakat“ és vezéreket ejtsenek foglyul, hogy nagy váltságdíjakat preseljenek ki tőlük.

Az európai arcának kegyetlenséget, türelmetlenséget és kinessovárgást visszatükröző hidegvad arkifejezése is nagyban hozzájárult, hogy páni félelmet váltson ki ellenségeiben. Mint annak nem alkalmas az önbecsülés emelésére, amidőn azt halljuk másoktól, hogy más népfajok visszataszítólag hatnak arvonásaink. Kutatók és miszionáriusok, akik huzamos időt töltöttek el távol hazájuktól, beismerték, hogy visszatérésük alkalmával önkénytelenül is ellenszenvet éreztek saját népük arvonásait illetően, melytől már elszoktak.

Hogy Jáfet flainak rossz hire nem érdemtelennél maradt fenn, ezt nagyon is bizonyítják a történelem lapjai. A rablókból és fosztogatókból természetesen könnyen kerültek ki kizsákmányolók és elnyomók. Ilyenné vedlett Jáfet irodéka a görög-római világban és meg is maradt e minőségben, amidőn területük a föld kerekéigére kiterjedt. A helén-kultúra még sok évszám mulva is majdnem változatlan fénnel világ, ezért vagyunk hajlandók, hogy ne ítéljük el szigorúan a rabszolgaságot, mely a polgárokat felmentette a nehéz munka alól s így művelődésre és szellemi képzésre adhatták magukat mindazáltal a rabszolgaságot természetesen sohasem pártoljuk.

A középkor római rabszolgatartása volt természetesen a legszivtelenebb és minden korok közül legborzalmasabb, mert a prózai és gyakorlati római feleslegesnek tartotta, hogy „emberi barmot“ gondozzon és neveljen. Sokkal olcsóbbnak bizonyult mindhalálig dolgoztatni őket, hogy azután a vandor rabszolgakereskedőtől, aki mindenütt nyommon követte a hadsereget és összevásárolta a foglyokat — friss portékát vásároljon. Egy má-

*) középkori német lándzsás gyalogcsapatok.

lt szaporító rabszolga kaszt nem tetszett cél-
szerűnek, nem fizette ki magát a rabszolga gyer-
mekek felnevelése, mert hiszen felnőtteket is ol-
son lehetett vásárolni. A férfiak, mivel erősebb
estalkatuk voltak, mint a nők, jobban el tudták
viselni a büntetéseket, ezért voltak tulsúlyban a
férfiak a rabszolgák között.

A római nagyon jól értett a szervezéshez, de
értette, hogyan kell kihasználni a világot is. Róma
egyesítette a nemzeteket a maga zászlaja alatt,
de annyira romlásba és erkölestelenségbe merült
volt az egész rendszer, hogy egy kotló tojáshoz
hasonlított, bensőleg romlott massa, külsőleg
kemény héj, amely bezárta a beltartalmat. Mi-
után az adótól mentesített rendek a kezükbe ka-
parintottak majd minden vagyont és az adóter-
hek viselése már elbirhatatlanná vált a nép ré-
széről, a zsoldjukat meg nem kapott határőr-
sereg eltávoztak őrhelyeikről — eltörött a héj és
a képmutatás teljességében pőrre lett vetköztetve
a győzelmeskedő barbárok előtt.

Amint a széztülő ország elmerült a germán
barbarizmusban, több évszázad folyamán kereszt-
nül teljes szélsend uralkodott Európa terjeszke-
désében. Jáfet fiai a hunok, a magyarok, a mong-
olok, a törökök pusztító támadásai ellen teljesen
határaik megvédésével voltak elfoglalva, a semi-
izmus áradásszerű özönlésének feltartóztatásával,
mely a sivatag izzó homokjaként viharzott fel Ár-
ábiából, Medina próféta város vallását hozva maga-
val. A keresztieshadjáratok a bosszú eszközei voltak.
Az egész egy ostromlott várból való kitöréshez
hasonlítható. Amikor Szoliman janicsárai Bécs
előtt portyáztak és Barbarosának a keresztény
rabszolgák által evezett gályái a Közép-tenger
tükreán ringatóztak, akkor borult rá Európára a
legsötétebb óra. Ezek a krízisek mindazáltal nem
idéztek elő Európa erkölcsi pusztulását, ellenben
erejének megfeszítése által a veszély legyőzésé-
hez vezetett. A neki rendelkezésére álló segély-
források felhasználása által kibirta a krízist és a
fenyegető veszély előnyére szolgált. A távol Ke-
lettel fentartott békés kereskedelmet ázsiai táma-
dások állandóan zavarták és dugulást idéztek elő,
melynek vérkeringése, szíve a keleti fényűzés
volt s ilykép veszélyeztetve volt a védene, a
nygybefakadt Renaissance.

A túlfűtött előretörés dugulást és visszahatást
idéz elő; de Európa, dacára hogy Keletől el volt
rágva, nem bátortalanodott el, hanem remény-
ségét Nyugat felé fordította, merészen szembe-
szállva az oceán ismeretlen veszélyeivel. Kolum-
busz, Vasco da Gama, Magelhaeus voltak Jáfet
fájának pionirjai, soha nem sejtett terjeszkedési
lehetőséget biztosítva a fajnak, mivel újra fel-
jultak az európai „rablóhadjáratok“ a végtelen-
ségig terjeszkedve, míg végül az egész föld terü-
letére kihatott az európai befolyás. Az oceán
ezután már nem képezett legyőzhetetlen akadályt,
hanem kényelmes közlekedési ut lett, melyől
kezdve a hosszú tengeri utaktól vissza nem ret-

tenő vállalkozók vitorlái színezték be, akiket
világgá csalt a szerencsevágy.

Ez fordulópontot jelentett Ázsia részére. A
mohamedánok, akik már végpusztulásba szám-
üzöttek, kiszorítva vélték az ellenséget, megüt-
közve és meglepetve a hátuk mögött látták fel-
merülni a látszólag legyőzött ellenfélt. Az meg-
rendítette a Keletiek önbizalmát és dicsszomját.
Nevezetesen a törököt ért vereség után a fé-
lénkké lett ázsiai lépésről-lépésre vonult vissza az
európai elől, amit az európai mindig a maga elő-
nyére használt ki, míg végül elfoglalta a világot
és valóságos korlátlan uralkodója lett a világnak.

Mivel Jáfet fiainak nyers természete a kereszt-
tyenség befolyása által gondviselészerűen tom-
pitva lett és úgy tetszett, hogy neki lett szánva
a vezérszerep az emberiség történetében, ezáltal
korlátlan alkalmak nyíltak meg előtte, hogy po-
gány testvéreiknek áldására legyenek. *Azonban
ők ehelyett visszaéltek az előnyökkel, sőt inkább
fokozták az utóbbiak nyomoruságait.*

Az európai, miután hihetetlen könnyedséggel
legyőzte a színes népeket, azután gyalázatos mó-
don kihasználta őket. A gyöngébbnek az erősebb
általi ily alávaló kizsákmányolásához hasonlót
még nem látott a világ, amiképp ezt a világháboru
előtti öt évszázad mutatja fel.

A színes népek, a fehérek rettenetes rablási
vágya „kapzsisága“ alatt senyvedtek, mert —
amint tudjuk — spanyolok, portugálok, franciák,
hollandok, angolok és végül a németek is egy-
mással vetélkedtek, hogy kolóniákat, országokat,
árukat és embereket ejtsenek hatalmukba.

A fehérek, mivel a benszülőtteket az ördögi
romboló szerek (fegyverek) tekintetében nagyon
is tulszárnyalták, egy jelentéktelen szám elegendő
volt közülük arra, hogy azokat letörje és zsar-
nokuk legyen. A fehér zsarnokok parancsainak
való legkisebb ellenszegülést súlyos vétségnek
tekintették és az embertelen büntető expedíciók
hajmeresztő részleteit, mint tudjuk, a legtöbb
esetben sohasem közölték a nyilvánossággal. A
drága robbantószerkecs pocsékolását a benszülőt-
tek ágakból készített viskóira cinikusan „lőgyakor-
latoknak“ nevezték.

Különösen a spanyolok kegyetlensége lett köz-
mondásossá, akik a színes alattvalók millióit gyil-
kolták agyon lassan a bányákban, ami még abban
a borzalmas korban is lázadást és megbotrán-
kozást szült. A spanyol aranyszomj és kapzsiság
kielégítése országokat néptelenített el, jelenőség-
teljes, virágzó szociális és gyári üzemek súlyesz-
tettek szomorú, reményvesztett rabszolgajáromba.
A jámbor aravakákat, — egy erkölcsös, szorgal-
mas kis népség — brutálisan kiszakították idill-
szerű létükből, miután paradicsomukat ördög-
barlanggá változtatták. A fehér idegenek, —
akiket ők tisztelettel üdvözöltek — bizonyultak
a leggyűlölsegebb ellenségnek.

(Folyt köv.)

A SAJTÓ TÖMÖRÜLÉSE

A TÖMÖRÜLÉSNEK csodás hangzása van a világon. Már közmondássá lett, hogy egységben van az erő. Még mondani szokták azt is, hogy „az ember és az Isten, ha együtt vannak, ez már kettő és nagy erő.“ Sátán az embert rémületbe ejtéssel tartja fogva. Az Istenhez azonban csak a szeretet úzheti az embert. Mi pedig azt látjuk, hogy a gonoszok mind nagyobb erőre kapnak, önzés és uszóraskodás, mindjobban elnyomják az embert és igazán minden téren valóra válik Zakariás szava: „Mindenkinek keze a felebarátja ellen lesz felemelve.“ Nyilvánvaló, hogy az erő sokféle egyesítése manapság inkább káros, mint hasznos.

A legveszélyesebbnek mutatkozik ez a sajtó erejének egységesítése terén, mert ezáltal ez a népnevelési eszköz bizonyos érdekesoportok kényekedvénnek lesz kiszolgáltatva. A napi sajtó bizonyos értelemben értelemmel rendelkező individumnak tekinthető, mely befolyással van a közvéleményre. Hogy mily álláspontot képvisel valamely sajtóorgánom, felismerhető a vezércikkekéből sőt gyakran a főcimekből is. Már ösztönszerűen is kerülünk oly egyéneket, akiknek társasága nem kedves előttünk; hasonlóképp könyveket és folyóiratokat is.

Az olyan asszonyt vagy nőt, aki áruba bocsátja magát, prostituátnak nevezik, hasonlóképp az olyan egyén is prostituátnak tekinthető, *aki valamely előny kedvéért áruba bocsátja, eladja a meggyőződését, a szavát.* Az olyan ujság vagy sajtóorgánom, amely eladja, áruba bocsátja laphasábjait, a felelős szerkesztőség lelkiismeretével ellenkező propaganda cél szolgálatába állítva azt, hasonlóképpen prostituált. A szerkesztő, ha nem is tekinthető „prostituátnak“, mivel a körülmények kényszeríthették őt oly irány felvételére, ez esetben ő egy sajnálni való rabszolga. De amely ujság eladta magát—az prostituált.

Nagyon sok ujság vagy sajtóorgánom eladta magát hatalmi-tényezőknél és kapitálistáknak a háboru alatt, hogy a gyűlölködés propagandáját fejtsse ki. Egyeseket és nemzeteket a világtörténelem legnagyobb büntényének elkövetésére unsoztak és pedig mily gonoszság elkövetésére. A városokban gyakran előfordul a sajtóorgánomok tömörülése, szervezkedése. Mi hisszük, hogy az ily egyesülés lehet nagyon áldásos, ha az ujságírók és lapszerkesztők nagy belátással, tiszta gondolatvilággal és egészséges ítélőképességgel bíró becsületes meggyőződésű nemes emberek, amiáltal embertársaik javát kívánják szolgálni. Egy ily ujság vagy lapkiadóvállalat vagy csoport hazájának sokkal nagyobb szolgálatokat tehet, mint talán százezer más. Azonban a sajtóorgánom, mihelyt pártlappá vedlik, tekintélyét, befolyását arra használva fel, hogy ezeket befolyásoljon és nyerjen meg a maga terveinek, ekkor már káros hatása lesz a népre. Minél-

fogva az emberiség részére sokkal hasznosabbnak véljük, mindaddig amig ninesen egy igazságos kormányzat felállítva, hogy a sajtó foglaljon el pártatlan és semmleges álláspontot, meghagyva a népnek a gondolat és cselekvés szabadságát.

Ez oknál fogva nagyobb figyelem legyen fordítva a sajtó tömörülésére és arra, hogy az ujságok a maguk politikájával és taktikájával mily érdekek szolgálatában állanak. S ha valamely ujságnál fertőzött-tisztátlan indító okok figyelhetők meg, amely meghódol a hatalom előtt, lábbal tapodva a nép jogait, vagy kapzsi magánérdekek szekerét tolja elő, vagy a közjavát szolgáló híreket szándékosan visszatartalástól, mivel az valamely kiváltságos osztálynak vagy a lap céljául tüzött érdekeknek ninesen előnyére, ily esetben mindenki foglaljon el egy határozott álláspontot, amiképp viszsza vonultantartózkodólag viselkedne egy jellemtelen vagy prostituálttal szemben, hasonló ujságot se olvasson.

Vannak emberek, akik minden gondolkozás nélkül mindent elhisznek, amit olvasnak. Pedig mily sok igazságtalanságot nyomtatnak ki a mi korunkban! Már közmondásossá lett, hogy: „Mily türelmes a papiros.“ Minden tárgyat észszerű módon kell kezelni, mi haszon vagy mi jó származik abból, ha előítéleteken, hamis feltevéseken épül fel a bizonyítási eljárás? A politika és diplomácia nagyrészt intrikán és cselszövésen nyugszik.

A sajtót főrészt a világot kormányzó hatalmi tényezők befolyásolják, a nagy politikusok, nagytőkésék és a nagy papság. Kapcsoljátok ki egy időre e hatalmi tényezőket és hagyjátok magára a népet, hogy gondolkozzon és cselekedjen önállóan és az emberiség rövid időn belül csodákat élne meg, tisztább, nemesebb és boldogabb lenne.

Véleményünk szerint ha egy ujság—mert kevés az előfizetője—megszűnik, a legtöbb esetben ez nem jelent szerencsétlenséget a népre. Az aranykorban Krisztus uralkodása alatt csak az abszolút igazságon, jogosságon, szereteten és jócselekedeten nyugvó dolgok maradhatnak meg. A közeljövőben, amikor a szikratávirót fogják felhasználni a hírek közlésére Isten országában teljes összhangban az ő törvényeivel, akkor vége szakad minden pártérdeket szolgáló sajtóorgánomnak.

A régi világrendszer végéhez érkezik és elhalványul egy újabb, jobb rendszer által. Mindenütt változások lépnek fel nagy hirtelenséggel, melyeknek jelentőségét csak azok képesek mérlegelni, akik tanulmányozván Isten igéjét, összehasonlítást tesznek az események között. Ezen óriási változások határozottan befolyással vannak az összes sajtóorgánomokra is az emberiség javára.

A SZÓTÁR KIJAVÍTÁSA

OK NÉLKÜL nincs okozat. Tágabb értelemben véve a dolgot az összes okozatok két nagy csoportra oszthatók: jók és rosszak. Igaz okok jó akaratokat hoznak létre. Magának az igaz oknak is egy helyes elv az alapja, és az egyszerűség.

Mikor Jehova az egész világmindenség Istene azt mondja az Ő népének: „Jertek, értekezzünk együtt“, meg akarja nekik mutatni az örök igazságokon alapuló okok létrehozta okozatokat. Minden jó okok és az ezekből eredő okozatok benne vannak Jehova Istenben, „minden jó és tökéletes adomány Adományozójában“.

Másrészt viszont rossz okozatok rossz okokból erednek. Ezek a rossz okok és okozataik a Sátán „[mostani rossz] világ istene“ kereskedésének a készletei. Ő az atyja minden rossz adománynak, minden nagyképűségnek, csalásnak, ármánykodásnak és az emberek fiait sorvasztó nyomorúságnak.

Ugy a jó, mint a rossz okozatok előidézésében, a nyelvnek sokkal nagyobb része van, mint általában hiszik. A szavak a gondolatok továbbítását szolgáló járművek. A beszéd hatalma az emberiség egyik legnagyobb adománya. Ádám atyánk közvetlen magától az Istentől kapta.

A nyelv ellenőrzése a gondolat ellenőrzését jelenti. Jakab Apostol találóan mondja: „De a nyelvet senki sem szelidítheti meg“. Könnyen láthatjuk, hogy az események haladásával a nyelv néha megromlik. Dániel próféta által megjövendölt időben élünk, mikor a tudás megnövekszik (Dániel 12:4). A szótár kutforrása a tudásnak. A legcsodálatosabb és leghasznosabb könyv. Különösen hasznos annak, aki nem tud helyesen beszélni. Azonban gyakran szükséges a szótár kijavítása. Egyes szavak elavulnak és kiesnek a közönséges beszédből, és képzelt vagy tényleges szükségletek kielégítésére újakat alkotnak. Példaként az utóbbira főként a világháború folyamán használt elleplezést vagy magyarul csalást említjük. Miért nem használják akkor a régi csalás szót? Azt már nem.

A háborút Isten idézte elő—mondották a szövetségesek. Csakhogy az volt a baj, hogy a németek is ugyanazt mondották. A valóságban a Sátán kezdeményezte, mivel arra törekedett, hogy az ötödik világhatalom uralmától elüsse „Azt, akinek a joga ez“—az Úr Jézus Krisztust, a Fejjel és a testtel. A Sátán egyik neve „régigyő“: A győ szó csalót jelent. Valaki kérdezné: vajjon a Sátán nem-e azért gyártotta a leplezés szót, hogy elleplezze a valóságos helyzetet, míg az emberek megtudják, hogy valóban ki idézte fel a világháborút?

KILÁTÁS TISZTA NYELVRE

A jó okok és jó okozatok korának a határán vagyunk. Szükséges lesz-e a szótár kijavítása az igazságosság e korában? Ám nézzük meg a dolgot. Anélkül hogy tovább mennénk, láthatjuk,

hogy minden ok megvan annak a feltételezésére, hogy az elleplezés és hasonló szavak ki fognak esni a használatból. De vajjon lehetséges-e, hogy a dolog nem áll meg ennél? Felynyitjuk a szótárt és számolni kezdjük a szavakat, amelyek a gondolatnak járművéül szolgáltak, hogy a rossz benyomásait továbbítsák az emberiséghez a bűn uralma alatt 6000 éven át. Nem megyünk nagyon messzire. A végigszámolás óriási feladat volna.

Az ember megretten, ha csak egy futó pillantást vet azon szavak sokaságára, melyek a rossz gondolatokat és cselekedeteket magyarázzak. Bizony sokkal egyszerűbb és sokkal tisztább lesz a nyelvünk, ha a rossz kipusztul az emberek közül. Meg van írva, hogy „ha iteleteid megjelennek a földön, igazságot tanulnak a földnek lakosai“. Az új, aranykorszakról is meg van írva, hogy Isten „megváltoztatja a népek ajkát tisztává“. Ésaías 26:9; Sofonías 3:9.

Tegyük fel már most, hogy az új korszak teljesen bekövetkezett és alakítsunk magunk egy bíróságot, hogy meghatározza vajjon bizonyos szavak értékesek-e az emberiségre nézve az új életkörülmények között. Az ítélkezésnél Ésaías próféta által sok száz évvel ezelőtt lefektetett szabályt fogjuk tekintetbe venni. „A tanításra is bizonyoságtételre hallgassatok! Ha nem ekként szólnak azok, akiknek nincsen hajnalok“. (Ésaías 8:20). Tehát hogyha az ítélkezés alatt levő szavak Isten Igéje szerint nem hivatkozhatnak elfogadható okokra, hogy továbbra is a gondolat járművei maradjanak, a sok millió helyreállított embernél, ügyel fognak ítéletet. A tárgyalás folyik. Jöjjenek elő a foglyok családjukkal, mert sok régi gyökérszó sok ágat hozott létre a saját neme szerint.

SZAVAK MELYEK KIMENNEK A HASZNÁLATBÓL

Doktor, orvosság, gyógyszer, betegség.

Égész csinos kiscsalád. De az ő itéletük gyors és biztos. Meg van írva: „És nem mondja a lakos beteg vagyok, a nép, amely benne lakozik, bűnbocsánatot nyer“.—Ésaías 33:24.

Zsarnokság. Az új korszakban minden ember király lesz. Királyságuk a föld és birodalmuk az állati teremtés. Önkényes és zsarnokoskodó cselekedetek egymás irányában a múlté lesznek. Ezek a szavak tehát elítéltetnek, miként meg van írva: „Mert te megtartod a nyomorult népet, és a kevély szemeket megalázod“.

Kin, fájdalom, nyomorúság, bánat, baj. Egy másik kis család, amely nem határozatlan nyomothagyott az embereknél. Hála Istennek, hogy a szavak részére nem marad hely! El fognak tűnni, mert meg van írva: „Házakat építenek, és bennök lakoznak, és szőlőket plántálnak és eszik azok gyümölcsét... Nem fáradnak hiába, nem nemzenek a korai halálnak“.—Ésaías 65:21—23.

Baleset, kataklizma. Ezeknek a szavaknak is meg volt a maguk napja. Hosszu 6000 éves

nap volt. E szavak után azt kell írjuk: Vége. Mert meg van írva: „Nem ártanak és nem pusztítanak sehol, szentségemnek hegyein [országban], mert teljes leszén a föld az Úr ismeretével, mint a vizek a tengert beborítják.—Ésaiás 11:9.

Házasságtörés. Nincs helyünk e szó gyermekeinek a felsorolására. Nevük egy legió. Annyi bizonyos, hogy ez a család volt felelős a világ leg'öbbs bünéért és nyomoruságáért. Ezek mind jól ismeretesek. Az ítélet ezekre nem késedelmeskedik. Meg van írva hogy „mikor a halálból fel-támadnak, sem nem házasodnak, sem férjhez nem mennek, hanem olyanak lesznek mint az agy-alok a mennyekben, (t. i. abban a tekintetben, hogy nem házasodnak). —Márk 12:25.

Pap. Hogyan? Nem lesz olyan úriember, aki különleges ruhában jár, a hamis jámborság kabátjában? Bizony nem. Ez a szó és mindaz, amit jelentett, megmértetett és könnyűnek talál-tatott. Ezért az elfelejtett dolgok lomtárába ke-rül. Meg van írva: „Nemesei nem választanak többé királyt, és minden fejedelmei semmivé lesznek.“ (Ésaiás 34:12). Ismét meg van írva: „És azon a napon megszégyenülnek a proféták [prédikátorok], kiki az ő látása miatt az ő profétálásaik közben. És nem öltözködnek szőrös [megkülömböztetett] ruhába, hogy hazudjanak“. —(Zakariás 13:4). Ugy látszik tehát, hogy a papok különleges ruhája merő elleplezés volt.

Félelem. Oh átká az emberiségnek, amely előtt mindenki tisztelettel hajtotta meg a térdét. Végre neked is meg kell halnod. Még a hullád sem lesz látható. Mélyen kell azt elásni az elmúlt korszak rómjai alá. És még te is mint a gondo-

lat jármüve örök pusztulásra vagy kárhozthatva. Mert meg van írva: „És k ki nyugoszik az ő szö-lője és fügefája alatt, és senki meg nem rettentí őket, mert a seregek Urának szája szólott.“ — Mikeás 4:4.

Sir, kóporsó, halál. Valóban félelmetes uralkodók. Ez egy nagy család. Megtestesíti mindazt a nyomoruságot és szenvedést, ami erre az elátkozott földre szállott. De maga a halál is eltörültetik. Elítélése biztosítva lett, mikor a Kál-várián meghalt az Igazságos az igazságtalanokért hogy mindnyájunkat elvigyen az Istenhez. A halál ítéletében és elpusztításában benne vannak az összes rossz szavak. És így a most pirkadó új korszakban a halál és társai többé nem lesznek. Isten szája mondotta: „Elveszti a halált örökre, és letöri az Úr Isten a könnyhullatást minden orcáról és népe gyalázatát eltávolítja az egész földről, mert az Úr szólott.“ (Ésaiás 25:8). Majd ismét: „Mivel tehát a gyermekek testből és vér-ből valók, ő (Jézus) is hasonlatosképen részese lett azoknak, hogy a halál által megsemmisítse [Jézus] azt [a Sátánt], akinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt. — Zsidók 2:14.

A szótár kijavításának a munkája igen nagy lesz. Az új korszakban nemcsak egyes szavak fognak kiselejtezteni, hanem a jó és igaz szó gyökerekből eredő szavak teljesen és tökéletesen fognak értelmeztetni. Ilyen szavak mint öröm, békesség és szeretet teljesen meg fognak különböztetni, hogy az emberek tiszta és kedves gondolatai megtalálhassák a kifejezésüket olyan szavakban, amelyekből a félelem és a halál fulánkja eltávolított.

A TÖKÉLETES ZENE *Irtá C. I.*

A ZENEI TEHETSÉG azon tökéletes lelki tehetségek egyike volt, amelyekkel Ádám atyánk fel volt ruházva bukása előtt. Ezen tulajdonságból bizonyos mértékig a korok folyamán nekünk is kijutott, az ő legtökéletlenebb gyermekeinek; de kétségtelen, hogy mi el sem tudjuk képzelni Ádám énekének szép dallamos-ságát és tökéletes ritmusát.

A Bibliában példánk van egy csaknem tökéletes szó-zenére—Salamon Dávid fiának éneke ez. Dávid muzsikális ember volt és kétségtelen, hogy Salamon örökölt valamit atyja zenei tehetségéből. De mivel a zenei hangok feljegyzése (hangjegy) abban az időben ismeretlen volt, Salamon az utó-kornak hagyta azt, amivel legjobban megközelítette az írott zenei művet, a behízselő zengzetes szavakban megírt, hasonlíthatatlan szépségű köl-teményét.

Nos hát ha Salamon, aki tökéletlen volt, ilyen szép szózenét csinálhatott, nem ésszerű-e a fel-tevés, hogy Ádám éneke, amint a szép zöld leveles-lombos Édenkertben eldanolta, a leggyönyö-rűsegebb zene lehetett, amely a földön valaha elhangzott?

Mikor Éva jött, hogy élettársává legyen, mily boldog lehetett ő akkor, amikor Éva, aki szintén tökéletes hanggal és zenei tehetséggel volt meg-ajándékozva, vele együtt énekelt! Képzeld el a gazdag szinpompás összhangot ebben az együt-tesben, minden hangnak tökéletes pontosságát, és minden zenei gondolatnak (ideának) szépséges megfogalmazását, melyet kétségtelenül környez-tük tökéletes szépsége is befolyásolt.

Ádám énekét ennek vagy a bünbeesés más korának legnagyobb zenészei valószínűleg nem igen játszhatnak. Híjjával vannak az ő, Isten csodálatos teremtését értékelő tehetségének, az ő saját léte iránt érzett háladatosság érzésének, és érzelmei kifejező képességének.

Miután Ádám vétkezett és ennek következtében testileg és lelkileg degenerálódott, éneke egyre vesztett szépségéből, amilyen mértékben gonosz befolyások folytán egyre alacsonyabb gondolat-világba jutott. Utódai, mivel lelkületük egyre si-várabb lett, elvesztették zeneteremtő vágyukat, a zene tökéletes formáját, és mesterséges eszkö-zök után nyultak zenei érzéseiket kifejező hangok előteremtésére előállítására. Az eredmény kü-

hangszerek kifejeződése volt, amelyek élén
szó áll, mint amely legjobban közelíti meg
emberi hangot hangalkati és kifejezőképesség
tétében Első szüleink engedelmessége óta a
minőségileg folytonosan rosszabbodott.

Sátán befolyása az emberek többségének a
re olyan volt, hogy néhány eset kivételével
otta a harmonikus gondolatot, amely a jó zene
teremtésének legelső kelléke.

Ur az ő végtelen bölcsességében egyesekben
bizonyos fokig ébrentartotta a zenei kifejezés
képességét, hogy a zenekedvelőknek és a zene-
kedők némi fogalmuk legyen arról, hogy mi
ez az, majd, ha nem lesz veszekedés, gyü-
lése, marakodás, vagy más egyéb bajok, amelyek
közvetlen folyamán lassan, de biztosan megfojtot-
t minden szépet az ember lelkében.

egyesekben ez a zenei tehetség olyan mérték-
ben van meg, hogy egész életüket átítatja. Töké-
letességük lévén, azt hiszik, hogy csak a zenének
szolgálnak, hogy ez a lényege az életüknek. Ilyen
embereket Mestereknek, vagy Géniuszoknak
(szépségnek) nevezik és gyönyörködünk a való-
ságnak dolgokban, amelyet ők a maguk módja
módjának nekünk elmondanak. Bemutatják előttünk
műveiket, szenvedélyeiket, örömeiket, bánat-
ukat, bájos és elragadó módon. Zenéjük csodá-
s, de nem tökéletes.

Először a nagy zeneszerzők mélyebben
munkáinak egyes, ihletésből alkotott rész-
részleteiből, hogy ezek az emberek merőben Isten
szolgái, akikben megörökítette a finom zenét,
de a kellő idő elérkezik, mikor senki sem lesz
képtelen testileg és lelkileg tökéletlen, és követ-
kezőleg egyetlenség tehetség sem fog ki-
emelkedni a másiktól a rovására. Akkor min-
denki saját szívében fogja megteremteni a tö-
kéletes zenét, hogy ajkaival kifejezze, vagy hogy
szóval hangszereken visszaadják, és hogy min-
denki örömet okozzanak.

Először említünk meg, hogy a mai u. n. fu-
túr zenének semmi köze nincsen a mostani
zenéhez, sem a jövő zenéjéhez nem árnyékolja
szépségéből a morfinisták, ópiumisták, spiritisták,
alkoholisták mámoros agyainak a terméke.

A Jazz-Band abszolút a legtávolabbi össze-
állításban sem emlithető a zenével—legyen az
egy rossz. Azonban a tökéletes zenét tekintve,
szépségével a dicsőítés jobb módszere az ének-
és. Vajjon a halálból felébredteknek nem lesz-e
minden okuk, hogy egész életükben énekel-
jenek? Sok más ok is van, amely meggondolás
szépségét nyilvánvalóvá lesz és amely bizonyítani
szépségét, mily kiváló helyet foglal majd el a zene a
jövő rendjében, mikor a gondolat, szó és
szépség legteljesebb harmoniája fog uralkodni
egész világon.

NÉHÁNY MEGJEGYZÉS AZ ELŐBBIEKHEZ

Az előbbi cikk felhozta a tényt, hogy az Ur
Krisztus szintén kedvelte a zenét. Ő való-
ságnak a fájdalom embere volt, aki jól ismerte a
szépségét"; mégis volt alkalom, amikor énekelt. A

Szentírás egy esetről emlékszik meg. Ez az Ő
halála emlékeztetésének szánt utolsó vacsora idején
volt, amikor Iskárióti Judás kiment a felső szobá-
ból és Jézus magára maradt 11 tanítványával.
Máté 26:30 versben olvassuk: „És dicsőretet
énekelvének, kimenének az Olajfák hegyére.“ Bizo-
nyára Jézus is csatlakozott a zsoltárok éneklésé-
hez, amelyeket a zsidó pászkaünnepen énekelni
szoktak. Hogyan is tudhatta volna ez alkalommal
hangját fékezni, mikor az ő tanítványai a „Hallel“
éneklésébe kezdtek, amely az Istent dicsőítő
ének? A zenei tehetséggel is megáldott Ádám
bukása óta először történt 4000 év után, hogy
tökéletes zene volt hallható, tökéletes emberi
szervezetből—egy tökéletes, hibátlan hanggal.
Mert Jézus tökéletes ember volt, pontos ellenmása
(hasonmása) a hajdani (ősi) tökéletességű dicső-
séges Ádámnak.

Ebből a szempontból fokozott jelentősége van
a zsidók által Jézus elfogatására küldött tisztek
ajkáról elhangzott szavaknak. Mentségükre, hogy
nem hozták magukkal, ezt mondták: „Soha
még ember nem beszélt úgy, mint ez a férfiú.“
Megértették-e tökéletesen azt, amit Jézus beszélt,
hogy ilyen megjegyzést tettek? Bizonyára nagyon
kevesen értették meg, ha egyáltalán voltak, akik
megértették. Azóta is nagyon kevesen értették
meg. Azonban az egyik dolog, amely a tisztek
fülébe bejutott, annak az embernek zengzetes
hangja volt, amint az embereket tanította, ennek
a hangnak a kellemessége, édessége, a sima, rit-
mikus emelkedése és leereszkedése, ami tökéletes
szint kölcsönzött az általa mondottak értelmének.

Kérdjük továbbá: A hasonlíthatatlan zenei
hang volt az, amelyen a „Mária“ szó kiejtetett,
hogy a Magdalai felismerte az ő feltámadt Urát és
imádságosan így kiáltott fel: „Raboni“... Mester.

Eszünkbe jut továbbá, hogy angyali hangok
voltak hallhatók Betlehem földjei felett Jézus
emberi születésének a bejelentésekor. Az angyali
hang pusztá gondolata is magával ragad. Pedig
ezek az angyalok csak olyan muzsikával énekel-
tek, amelyhez az emberi fül hozzá van alkal-
mazva és hangolva.

Mennyei hangok a magasba emelik gondola-
tunkat, a zenei kifejezés legmagasabb pontjára
az egész világmindenségben, magának a Leg-
magasságosabbnak hangja énekéhez „Az Ur, a
te Istened, közötted van, erős, ő megtart; örül te
rajtad, örömmel hallgat az ő szerelmében, ének-
léssel örvendez néked“ (Sofonias 3:17). Jehova
Istennek örömteljes éneke! A legnagyobb emberi
hangművész véges zenei koncepcióját (fogalmait)
is végtelenül tulszárnyalja. Emberi fülek—a Mil-
lenium alatt való tökéletesedés után—sem fogják
soha hallani ezt az isteni éneket; sőt mi több,
soha sem fogják tudni azt teljesen értékelni. Csak
azok, akik most Istennek igaz népe, és akiknek
ő most örvend, fogják ezt hallani. De mindnyá-
juknak előbb át kell változniuk, meg kell hal-
niok az emberi test szerint és feltámadási test-
tel isteni természettel kell, hogy felöltözhesse-
nek.

DARVIN a szenvedő emberiségnek valószínűleg nem tett jó szolgálatot azáltal, hogy őseit embermajomból majomemberré fejlődöttnek nyilvánította. Kézenfekvő, hogy a majomelméletnek ezen gyors fejlődési folyamata alig 20 éven belül valóságos majomembereket hozott létre, akik élő, mérges gázokkal, maszkokkal és 42 cm.-es ütegekkel oly pusztítást vittek végbe, hogy a tönk szélére juttatták az emberiséget.

Igy néz ki a sokat dicsőiteit evolúció, melyhez egy-némely körök még ma is szégyenérzet nélkül ragaszkodnak, habár az exakt tudomány ellene mond s maguk a természeti törvények is az evolúciónak az ellenkezőjét bizonyítják, s ez ideig a legnagyobb buzgóságuk mellett sem voltak képesek megtalálni az összekötő tagot, mely elméletüket a legkisebb mértékben is igazolhatná.

Néhány évvel ezelőtt a világ tulbölcs emberei nagyhangon hirdették, hogy elméletüknek megdönthetetlen bizonyítéka a Pithecanthropus és örökre végeztek a Biblia Adám és Éváról szóló meséjével.

De a „Pithecanthropus erectus“-nak nevezett Jáva szigetén talált csontváz, hamarosan majomcsontváznak bi-

zonyult és az exact tudomány a majmok fejlődési folyamatába osztja be ezt a leletet is és teljesen kizárva tekinti, hogy még kérdés tárgyát képezheine, mint ember elődje.

És gyerekeinket mégis erre a „nagy műveltség“ nevelik, egész könyvtárakat irnak a neandervölgyi kőről, a cro magnon koponyákról és a barlanglakókról.

A jövő generáció nem nagyon fogja meghálálni nevelőinek ezt a nevelést és oktatást és utálattal fog fordulni a „nagyfoku képzettségnek“ nevezett butaságtól, felismervén azt, hogy ezen barlanglakók, (kikről ma zses is megemlékezik) magasabb fajták az emberek közül száműzött, kivetett „bünbakkok“, menekültek, szolgák stb. elkorcsosult leszármazottjai, akik egyenként vagy párankint taszítottak ki, vágattattak el a társaságtól, nagy nehézségeknek kitéve vadállatok társaságában s így rendre majdnem állati fokra süllyedtek le.

Alacsony állati sorból nem mi kezdtünk magasabbra fejlődni, hanem azok az emberek süllyedtek állati szintre az eredeti, a Torontó által felruházott tökéletességű s mai kulturánk a világháborúval egyetemben ezen hatalmas degenerálódás (visszafejlődés) terméke.